

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

C.P. Oosterom (BBB) en H.C. Sprik (BBB)
(d.d. 8 december 2023)

Nummer
4029

Onderwerp
Waarom varen de afgesproken waterbussen niet?

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In het AD¹ lezen wij dat er problemen zijn met de aan de provincie beloofde elektrische waterbussen. Zoals wij uit de krant begrijpen, is de belofte te makkelijk gedaan zonder dat de gevolgen goed doordacht waren. Voor BBB is deze casus vooral een issue omdat wij het belangrijk vinden dat we het vertrouwen in politiek herstellen. Aan de basis daarvan ligt dat de overheid zijn afspraken na komt, maar ook dat externe partijen die taken in opdracht van de overheid uitvoeren de gemaakte afspraken nakomen. Deze afspraken worden niet alleen gemaakt tussen de exploitant en het college, maar het college maakt deze afspraken namens alle inwoners van Zuid-Holland. Om deze reden stelt BBB deze vragen.

1. *De gemeente Dordrecht geeft in de krant aan te balen van de situatie. Welk gevoel heeft GS bij de het uitblijven van de elektrische waterbussen? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

De provincie is opdrachtgever voor het Personenvervoer over Water tussen Rotterdam en Drechtsteden (de Waterbus) en streeft daarbij naar comfortabel, snel en duurzaam OV over water. Een belangrijk onderdeel van de winnende aanbidding van de vervoerder Aqualiner bij de aanbesteding in 2020 was een volledig nieuwe vloot met zes hybride en drie volledig elektrische schepen. Met deze techniek loopt Zuid-Holland voor op duurzaam vervoer over water. Helaas brengt nieuwe techniek ook kinderziektes met zich mee, waardoor de ambities niet altijd direct waargemaakt kunnen worden. GS is wel teleurgesteld dat er twee jaar na de start van het nieuwe contract per 1 januari 2022 nog altijd maar beperkt met de nieuwe schepen gevaren wordt. Daardoor worden de duurzame ambities van de Waterbus op dit moment namelijk niet volledig waargemaakt. We overwegen daarom de vervoerder hiervoor een boete op te leggen.

We hebben vanaf de start van het nieuwe contract begrip gehad voor de verlate levering van de schepen, als gevolg van een bezwaarprocedure tijdens de aanbesteding en leveringsproblemen door leveranciers in de nasleep van de coronaperiode. Aangezien het hier nieuwe type schepen betreft, hebben we ook geaccepteerd dat er bij het in de vaart brengen van de schepen sprake is geweest van kinderziektes.

¹ <https://www.ad.nl/dordrecht/problemen-met-nieuwe-elektrische-waterbussen-oude-dieselschepen-blijven-in-de-vaart~a1f93115/>

Onlangs zijn we echter door Aqualiner geïnformeerd dat de zes hybride schepen dusdanige technische mankementen vertonen dat het noodzakelijk was ze helemaal uit de vaart te nemen om ze door de scheepsbouwer Damen Shipyards te laten repareren. GS is hier uiteraard zeer ontstemd over, zoals zij u ook per brief (PZH-2024-847230390) heeft laten weten.

2. *Welke stappen gaat GS de komende maanden zetten om te zorgen dat de exploitant wel de afspraken nakomt?*

Antwoord

GS zal zich volledig inzetten om ervoor te zorgen dat de hybride en elektrische schepen zo spoedig mogelijk volgens de afspraken in het contract worden ingezet in de dienstregeling. Om dit doel te bereiken zal GS Aqualiner en Damen Shipyards dringend verzoeken om op korte termijn volledige openheid te geven over de planning van alle modificatie- en reparatiewerkzaamheden aan de schepen die vereist zijn om deze weer in de vaart te kunnen nemen.

3. *In de krant lezen we de quote van een woordvoerder van de provincie: “We zijn blij dat er in ieder geval gevaren wordt”. Is GS het met BBB eens dat deze reactie erg teleurstellend is? Blijkbaar zijn we als provincie al blij als een bedrijf alleen het meest essentiële doet, zonder de overeengekomen randvoorwaarden te honoreren.*

Antwoord

De genoemde quote in de krant doet geen recht aan de reactie die de provincie aan het AD heeft gegeven. GS is van mening dat vervoer van de reizigers voorop staat, waarbij de prioriteit ligt bij het aanbieden van veilig en betrouwbaar openbaar vervoer. Wij zijn dan ook blij dat Aqualiner met de inzet van de oude vloot heeft geborgd dat de dienstregeling gewoon uitgevoerd kon worden, zodat de reizigers maar heel beperkt overlast hebben ondervonden van de beperkte inzet van de hybride en elektrische schepen. Uiteraard streven we ernaar dat de nieuwe vloot snel volledig en betrouwbaar ingezet kan worden.

4. *Welke gevolgen heeft het al dan niet elektrisch varen voor passagiers? Hoeveel diensten zijn er hierdoor uitgevallen? Zijn er passagiers wel eens gestrand? Zo ja, voor hoelang?*

Antwoord

De vervoerder stuurt op het leveren van een zo betrouwbaar mogelijke dienstregeling en anticipeert daarbij maximaal op potentiële risico's met de nieuwe schepen. De impact van de beperkte inzet van de nieuwe schepen voor de reiziger is hierdoor zeer beperkt. Uiteraard kan het altijd voorkomen dat een vaart uitvalt door een defect aan het materieel of een andere oorzaak, maar de verwijtbare uitval ligt zeer ruim onder de contractuele norm en uitval door materieel is hier maar een fractie van. Reizigers hebben tot op heden in die gevallen altijd gebruik kunnen maken van een opvolgende vaart. Er zijn bij de provincie geen situaties bekend waarbij passagiers daadwerkelijk gestrand zijn.

5. *Hoe gaat GS ervoor zorgen dat PS wordt meegenomen in dit proces?*

Antwoord

GS heeft u onlangs per brief (PZH-2024-847230390) geïnformeerd over het uit de vaart nemen van de hybride schepen en zullen PS ook de komende periode meenemen in de planning en de voortgang van de hernieuwde inzetbaarheid van de hybride en elektrische vloot en eventuele verdere ontwikkelingen rondom het Personenvervoer over Water.

Den Haag, 16 januari 2024

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

plv. voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J.N. Baljeu